

טיפול אלטרנטיבי מול טיפול רפואי או קבלת חיסונים

לכבוד העורך,

יש לי קרובים – אנשי יראת שמים, שומרי מצות – שעזבו את הרפואה הרגילה (קונבנציונאלית) ומתרפאים על ידי הוראותיה של איזה אשה (שלא למדה רפואה) שיש בה כוחות אנרגיה (לטענתם). כשיש צורך, היא עושה להם טיפולים שונים ומשונים, וגם מדריכתם איך לחיות באופן בריא בלי לגשת לתרופות או לכל טיפול רפואי אחר. שאלותי הן בעיקר בנוגע לדרך שמטפלים הם בילדיהם:

א) אם ויש לילד חום גבוה, חייב אדם לטפל בו בדרך עצות הרופאים (אקמול, בדיקת רופא וכו') או האם מותר ללכת לטיפול אלטרנטיבי (גירוש כוח אנרגיה לא טובה – דיאטה מיוחדת וכו')? וכן האם ויש תרופה ידועה שמועילה ברוב רובם של המקרים של אותה מחלה (כדוגמת אנטיביוטיקה לסטרפ') האם אדם חייב לקחת אותה – או האם מותר לו ללכת בדרך אחרת שאיננה בדוקה ע"י אנשי מדע?

ב) האם אדם חייב לתת לילדיו חיסונים הניתנים בארץ עפ"י הוראות משרד הבריאות, או לא? (הם אומרים שהחיסון יותר מזיק ממה שמועיל). [האם יש בזה בעיה הלכתית מצד הטיפול בילד עצמו וכמו כן מצד הנזק לחברה בכלל?]

הרב דוד ספרלינג, ירושלים

תשובת העורך:

1. לאף אחד אין מונופול על האמת בין אם הוא רופא קונבנציונאלי ובין אם הוא עוסק ברפואה משלימה/אלטרנטיבית. הקביעה האם טיפול מסוים מועיל, מזיק או איננו משפיע – ניתנת לקביעה רק על ידי מחקרים מבוקרים, כפי שכתב הריב"ש בתשובה סי' תמוז, וכפי שמקובל היום במחקר הרפואי.

אם טיפול כלשהו מועיל לפי תוצאות של מחקרים מבוקרים – אין שום מניעה להשתמש בו גם אם מנגנון הפעולה שלו איננו מובן לנו.

לעומת זאת אם טיפול כלשהו נמצא מזיק או לא יעיל במחקרים כאלה – ברור שאין להשתמש בו, ואסור להימנע מטיפול רפואי רגיל שהוכח כמועיל, עקב השימוש המוטעה בטיפול האלטרנטיבי.

פרטים נוספים על השקפת ההלכה בשאלה זו ניתן לקרוא במאמרו של הרב שלמה הכהן אבינו, רפואה חילופית, אסיא מה-מו עמ' 69-82. ראה גם

מאמרים על רפואה חילופית שהופיאו בחוברות הרפואה בהוצאת ההסתדרות הרפואית הישראלית כרך 130 חוברות ב, ג ו-ה. (הובאו במלואם גם בספר אסופת מאמרים לקראת הכינוס הבינ"ל השני לרפואה אתיקה והלכה, הוצאת מכון שלזינגר 1996, עמ' 343-350).

2. החיסונים הניתנים על ידי משרד הבריאות על אף שיכולים להיות להם תופעות לוואי, הם מצילי חיים ומועילים במידה ניכרת יותר מאשר הם מזיקים. יצרני התרופות מפתחים מפעם לפעם חיסונים משופרים יותר מהקיימים, עם פחות תופעות לוואי. עד להכנסתם לסל הבריאות, ניתן בדרך כלל לרכוש אותם באופן פרטי, וזה מומלץ. בכל אופן ההימנעות מהחיסון עלולה להיות הרבה יותר מסוכנת מהשימוש בחיסון ה"ישן", גם מבלי להתייחס לנזק אפשרי לסביבה.

ראה עוד במאמרה של ד"ר חיה גרינברגר, מערך החיסונים בישראל – מבט אפידמיולוגי ומבוא לדיון הלכתי, להלן עמ' 207-228 ובמקורות המצויינים שם.

ד"ר מרדכי הלפרין

מקור: אסיא ט-ע, עמ' 215-216 (2002)